

ПРИРОДЕН ПАРК „ВИТОША“

АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРИРОДЕН ПАРК „ВИТОША“ ЗА ПЕРИОДА 2015-2024 Г.

Договор № ОПОС-03-145/10.12.2014 г
29-30 юни 2015 г.

с. Кладница, обл. Перник, ТП „ДЛС Витошко-Студена“, Ловен
дом „Студена“

РАБОТНА СРЕЩА ЗА ОБСЪЖДАНЕ РЕЗУЛТАТИТЕ
ОТ
РАЗДЕЛИ „ЕКОЛОГИЧНА И СОЦИАЛНА И
ИКОНОМИЧЕСКА ОЦЕНКА – ПЪРВА ОЦЕНКА“ (Т.
1.21 - Т. 1.24) – ЧЕТВЪРТИ МОДУЛ

1.23. ПОТЕНЦИАЛНА СТОЙНОСТ НА ЗАЩИТЕНАТА ТЕРИТОРИЯ

ЛАНД. АРХ. ДИМИТРИНКА БЕРБЕРОВА
РЪКОВОДИТЕЛ НА ЕКИПА

Дейност от

Проект DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на ПП „Витоша“

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от
държавния бюджет на република България чрез оперативна програма „Околна
среда 2007-2013 г.“ <http://www.ope.moew.government.bg/>

www.pu-vitosha.com

e-mail: office.puvitosha@gmail.com

1.23. ПОТЕНЦИАЛНА СТОЙНОСТ НА ЗАЩИТЕНАТА ТЕРИТОРИЯ

СТЕПЕНИ: + - ниска; ++ - средна; +++ - висока

ПОКАЗАТЕЛ/ ОБОБЩАВАЩА ОЦЕНКА	ОЦЕНКА/ СТЕПЕН	ОСНОВАНИЕ	ПРОМЕНИ/ ТЕНДЕНЦИИ
БИОЛОГИЧНО И ЛАНДШАФТНО РАЗНООБРАЗИЕ И РЕСУРСИ			
Нисши растения:			
Водорасли:	+++	Високо разнообразие на водорасловите съобщества. Наличие на редки и потенциално нови таксони.	
Лишеи:	+++	Запазване на богатото разнообразие от лишеи	Няма данни
Гъби:			
	+++	Установено е богато видово разнообразие на макромицетите, в това число на консервационно значими и редки на континентално ниво видове. Това прави много висока потенциалната стойност на цялата паркова територия по отношение на гъбите.	Трябва да се въведат норми и режими, и да се осъществява контрол на събирането на ядливи гъби. В противен случай тенденциите за запазване на гъбното разнообразие и ресурси в парка не са добри.
Висша флора:			
Мъхове	+++	Паркът има голямо значение за опазване на мъховата флора, както по отношение на видово разнообразие, така и по отношение опазване на голям брой консервационно значими видове мъхове	няма
Висши растения	+++	В ПП „Витоша“ се опазват почти половината от висшите растения от флората на България, много от които с голямо консервационно значение, а някои се срещат в България само на територията на Парка, което прави уникални за страната местообитанията им	Промените и тенденциите не са благоприятни за висшата флора. Има много отрицателни въздействия от антропогенен и природен характер, които с времето се засилват
Фауна			

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Безгръбначни животни	++	Голямото видово разнообразие на безгръбначната фауна	Засилване на проучването на видовия състав на безгръбначната фауна.
Риби	+++	Запазване на автохтонни популации на видове риби и техните местообитания	Намаляване и спиране на зарибяванията с интродуцирани видове за запазване на автохтонните видове риби, в по-голямата си част защитени по национални и международни законодателни документи
Земноводни и влечуги	++	25-те вида, срещани се в границите на парка, са силно уязвими поради ограниченото си разпространение и малочислени популации	Опазване на местообитанията на видовете
Птици	+++	Установени на Витоша са 236 вида птици (57,7% от установените в България 409 вида птици), от които 120 гнездящи (42% от гнездовата орнитофауна в България). От гнездящите птици 53 вида са прелетни и 67 са постоянни. Мигриращи (преминаващи) са 164 вида (42 вида от тях се срещат само по време на миграция, 117 вида са зимуващи и 5 вида са скитащи).	Вероятно нарастване на видовия състав с нови видове
Бозайници	+++	На територията на ПП „Витоша“ са регистрирани 56 вида бозайници, което съставлява 59 % от цялата сухоземна бозайна фауна в България. На територията на парка са регистрирани 18 вида прилепи, което представлява 62% от прилепната фауна в страната, 22 вида дребни бозайници, които съставляват 69 % от дребната бозайна фауна на България и 16 вида едри бозайници от 2 разреда (Разред Хищници (Carnivora), Разред Чифтокопитни (Arthiodactyla), които	

		съставляват 83 % от едрата бозайна фауна на България.	
Ландшафтно разнообразие			
	++	ПП включва разнообразие от ландшафти и впечатляващи гледки към каменните реки и субалпийската част на планината. Антропогенните ландшафти се нуждаят от комплексни мерки по възстановяване и устройство с елементи на благоустройство.	
Ресурси			
Дървесни	++	Снабдяване на ДПП, хижите и местното население с дървесина-основно дърва за огрев	
Недървесни продукти	++	Потенциал за ползване за лични нужди на лечебни растения, горски плодове, гъби, охльови, паша на домашни животни, сено.	
ФЕНОМЕНИ В ЛАНДШАФТНО И ГЕОМОРФОЛОГИЧНО ОТНОШЕНИЕ			
Геологичното наследство на ПП „Витоша“ с потенциална стойност за включване в европейската и световна мрежа на геопарковете (GEOPARKS) към ЮНЕСКО- ООН	+++	Каменни реки, пещери (най-дългата в България 18 200 m картирани до момента), торфища, Витоша е единствената куполна планина и палеовулкан в България. Богата е на редки минерали, като турмалин, ахат, аметист, опушен кварц, десмин, титанит, grosular и др	
МЯСТО НА ОБЕКТА В ЕКОЛОГИЧНИТЕ МРЕЖИ НА БЪЛГАРИЯ И ЕВРОПА			
Съгласно ЗБР територията на Природен парк „Витоша“ е съществен елемент от Националната и Европейска екологична мрежа Натура 2000 . Площта на ПП се припокрива от защитена зона с идентификационен код BG0000113 „Витоша“ от мрежата обекти Натура 2000	+++	Обект с национална и международна значимост	Мерки за опазване и строг контрол

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазисни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

ТЕРИТОРИЯ ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕ С ЕВРОПЕЙСКО И СВЕТОВНО КОНСЕРВАЦИОННО ЗНАЧЕНИЕ			
Значимо биологично разнообразие: природни местообитания, растителни съобщества, видове от флората и фауната с консервационно значение.	+++	34 вида природни местообитания с национално и европейско значение. Местообитания на видове от флората и фауната с консервационно значение включени в национални, европейски и международни списъци и директиви.	Мерки за опазване на видове и местообитания
ОБЕКТ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНИ И НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ДЕЙНОСТИ			
Качествата и значението на ПП „Витоша“ като изключителна природна даденост, функциите на Парка като обект за провеждане на научни изследвания и образователни екологични програми за различни възрастови групи, определят избор на теми и дейности свързани с дългосрочен ефект върху опазването на парковата територия, нейното биологично и ландшафтно разнообразие.	+++	ДПП „Витоша“ развива потенциала на парковата територия за образователни и научно-изследователски дейности. Реализираните проекти и дейности приобщават широк спектър от участници – експерти от практиката, научните сфери и подрастващи. В отговор на нарастващият интерес ДПП запознава обществеността с целите на проучванията и изследванията, които се провеждат на различните обекти на територията на парка.	Да бъдат разработени образователни програми и информационни табла, дипляни и др.
ЕМОЦИОНАЛНО ЗНАЧИМ ОБЕКТ, СВЪРЗАН С ГР.СОФИЯ И РЕГИОНА			
София-столица на България, град със стара история е неразривно свързан с прекрасния фон на планината.	+++	Витоша е винаги много различна - обляна от слънце, потънала в облаци и мъгла, тя е „като теменужен остров в лунносребърни води“ – обект на вдъхновение, място за отдих и спорт на столичани и на населението от близките селища. Всеки столичанин задължително показва на своите гости планината, която впечатлява всички с близост и потенциални възможности за туризъм, спорт, отдих.	

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

ПРИРОДНА СРЕДА С ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗЪМ, СПОРТ И РЕКРЕАЦИЯ

<p>Територията на ПП „Витоша“ предлага условия за развитие на устойчив туризъм</p>	<p>+++</p>	<p>Изградена достъпност от различни изходни пунктове; Разнообразни по местонахождение, технически характеристики, трудност и емоционално въздействие дестинации; Възможност за практикуване на различни видове форми на туризъм; Наличие на обекти за подслон настаняване и услуги, предлагащи възможности и за дълготрайно пребиваване; Наличие на туристическа инфраструктура, обслужваща краткотраен отдих и пребиваване; Наличие на условия за пребиваване, съчетаващо рекреация, балнеолечение и туризъм. Зоните над Владая са препоръчителни за пребиваване на хора с респираторни проблеми. Наличие на уникални недвижими културни паметници; Наличие на условия за практикуване на различни видове спорт. Двете ски зони – „Алеко“ и „Ветровала – Офелиите - Коняръника“ притежават добри ресурси за развитие.</p>	<p>Промените са насочени към по-пълно разкриване и балансирано използване на този потенциал</p>
--	------------	--	---

ПРИРОДНА СРЕДА С НЕДВИЖИМИ КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ И НЕМАТЕРИАЛНО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

<p>гр. София и нейните околности съдържат висок потенциал от обекти на недвижими културни ценности в съчетание на запазените традиции на нематериалното културно наследство</p>	<p>+++</p>	<p>В ПП Витоша са регистрирани 13 археологически обекта. Имат национално и местно значение, с висок потенциал за развитие на културен туризъм, в съчетание с обекти на културното наследство в прилежащите територии</p> <p>Висока потенциална стойност на елементите на нематериалното наследство, което е живо е и все още уловимо в областта на традиционните обреди и</p>	
---	------------	---	--

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазисни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

		<p>празници, пеенето и танцуването, свидетелство за което е и включването на групата "Бистришки баби" в в Списъка на шедеврите на световното нематериално културно наследство на ЮНЕСКО. Основни носители и пазители на НМКН са читалищата. Жива е и традицията за отбелязване на някои от традиционните празници като Коледуване, Лазаруване, Сирни заговезни и др., както и селските събори в принадлежащите селища на юг от парка.</p>	
ИЗТОЧНИК НА ПОЛЗИ ЗА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ			
<p>Високите естетически и географски фактори обуславят ПП „Витоша“ като източник на ползи за местното население от различен характер</p>	++	<p>Високи рекреационни качества на прилежащите територии; Комбинацията с близостта на Столицата предизвиква значителен инвеститорски интерес, повишаващ цената и търсенето на поземлените имоти. Ползване на ресурсите на парка: събиране на сено, паша, пчеларство, билки и др. Произвеждане на екологично чиста продукция от земеделие и животновъдство с възможности за развитие на обекти за нейната преработка..</p>	
ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСОВИ И ДРУГИ ПОСТЪПЛЕНИЯ			
<p>Средата на ПП „Витоша“ притежава качества и ресурси за генериране на приходи от местните общности</p>	++	<p>Доходи от развитие в сферата на услугите - хотелиерство, ресторантьорство, водачество, транспорт, обучение в практикуване на зимни спортове; Доходи от развитие на селски туризъм за южните територии; Доходи от продажба на екологично чисти продукти; Откриване на работни места;</p>	

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Договор № ОПОС-03-145/10.12.14 г. с предмет: „Актуализация на Плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015 – 2024 г. включително разработване на геобазни данни и карти, и развитие на ГИС на Природен парк „Витоша“
Проект № DIR-5113326-4-98 „Дейности по устойчиво управление на Природен парк Витоша“, Договор № DIR-5113326-C-010 от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

ПОТЕНЦИАЛНА СТОЙНОСТ ЗА ПЛАНИРАНЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ПП ВИТОША ПО ПРОГРАМАТА МАВ – „ЧОВЕКЪТ И БИОСФЕРАТА“ КЪМ ЮНЕСКО

<p>Основните насоки са свързани с увеличаване приноса на биосферните резервати за прилагането на практика на международните конвенции, свързани с опазването на природата и устойчивото развитие, и най-вече на Конвенцията за биологичното разнообразие.</p>	<p>+++</p>	<p>В границите на Природен парк „Витоша“ е разположен Биосферен резерват „Бистришко бранище“, обект на отделно планиране, но с функционална връзка с ПП „Витоша“.</p> <p>Биосферните резервати, в голяма степен, имат предимство в сравнение с традиционните строго защитени територии, комбинирайки сърцевинни зони “core zones”, в които се акцентира на дейности, свързани с опазване на природата и зони, в които се поощрява прилагане на устойчиви практики, гарантиращи, както икономическото развитие на съответните региони, така и опазването на природата в тях.</p>	
---	------------	---	--

ПРИРОДЕН ПАРК „ВИТОША“

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

www.pu-vitosha.com

e-mail: office.puvitosha@gmail.com

2015 - 2024